

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, febr. 19. 1860.

NAPI LAP.

82-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a színhány végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.
Videkre postán küldve 1 „ 50 „ oszt. ért.

Mindenemmi hirdetések elfogadottnak: kétszer
hasábozott sorért 5 ujkr., ismétléseknel 3
ujlat.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

A lapunkrai előfizetési öszleteket e folyó
hó 25-ig annyival is inkább kérjük Stein János
urhoz beküldeni, mert fölösleges példányokat a határ
időn túl a tetemes bélyegköltségek miatt nem
számlálhatunk.

Száz kancsuka egy csókért.

Történeti beszély Kapp Miklóstól.
(Folytatás.)

„Ez megfoghatlan előttem, hol vagyok én
most? minden tagom zsibbadt, fejem szédül
... e szűk szoba? amott az ajtaja is, hah!
... én itt bizonyára börtönben vagyok, de
nem nem; az lehetetlen, mit véhettem volna én
akkor, hogy e gyalázatot megtegyék velem?
Azt sem tudom Pétervárt vagyok-e vagy hol...?
az ablak magosan van, nem nézhetek ki, ah e
bizonytalanság szörnyű kín! Szedjem rendbe em-
lékezetemet... hol voltam én tegnap csak? ...
senki... éppen senki nem jut eszembe! Ah ne
hagyj el emlékezetem, ne tégy örültté! Én Villebois
Armin fogoly... s még pedig Péter ezár en-
gadelmével, másként nem lenne szabad szemé-
lyemet bántani. Mintha mégis jutna eszembe már
... a ezár írószobájába hivatott, barátságosan,
nyájasán beszélgetett velem, s ha jól emlékezem,
még Feodora... igen igen a szép Feodoránál
is kegyeskedett beszélni... azután letilt asztala
mellé s irt valamit... hah világosan jut már
eszembe, egy sürgönyt a czárnéhoz...“

E perczen nagy levél-türczájához kapott,
ott volt még a sürgöny feltöretlenül.

„Még most is nálam van... jószágos Isten
ki ment ki engemet e chaosból, ki ad csak egy
betű magyarázatot! De lassan csak tovább, vajjon
nem bírnék-e magamtól visszaemlékezni? A czár
kezembe adta a sürgönyt e szavakkal: kedves
Villebois vigye el ön e fontos sürgönyt haladék-
talanul a czárnéhoz, a postaállomásokon minde-
nütt friss lovakat kapand.“ Elindultam, igen em-
lékezem a Néróman indultam el... iszonyu
hideg volt, zivatar támadt, én bémentem egy ven-
déglobbe, hol kevés rumot vettem magamhoz, az-
után tovább mentem... mentem... mentem
... itt már vége van... semmire sem em-
lékezem többre, hiába erőltetem emlékező-tehet-
ségemet. De a még most is nálam levő sürgöny?
azután fogtak volna el? bizonyosan nem tudták
ki vagyok, mit viszek... hé! emberek holla!
a ezár nevében parancsolom, nyissátok fel ez ajtót,
a ezár küldöttje vagyok... nyissátok szaporán!“

Erre az éktelen lármára aztán ki is nyitották
az ajtót, Lefort lépett be azon komor arccal.

„Csendesesen szegény Armin barátom, ne esi-
nálj zajt“ szolt a fogolyhoz.

„Ah te vagy kedves jó Lefortom! csak hogy
egy ismerős arcot látok, s lesz végre a ki meg-
magyarázza szörnyű helyzetemet.“

„A czárnó foglya vagy!“

„Ne trétálkozz velem Lefort, lásd nem most
az ideje, — — azt monddod, hogy én a czárnó

foglya vagyok . . . én . . . s miért lennék éppen a czárnő? mit vétettem én a czárnő ellen, kit mindig a legnagyobb tiszteletbe tarték!"

„Megcsókolta d szerencsétlen, még pedig egyik udvarhölgye Feodora jelenlétében . . . , érted most már szegény barátom miért vagy foglya a czárnőnek.“

Villebois megrendült e szavakra.

„Én . . . Katalin . . . orosz . . . czárnőt . . . megcsókoltam . . . ez lehetetlen!“

„Fájdalom megtörtént már, én szivemből sajnállak!“

„De hát hol? mikor? . . . hisz én nem is láttam sem a czárnőt, sem Feodorát, meg sem érkeztem még Strelamützbe, hát hol vagyok én most?“

„Éppen itt vagy már Strelamützbe.“

Lefort elbeszélte az egész történetet.

Minden ember tudta már az udvarnál.

„S azt mondod, hogy Feodora látott, midőn megcsókoltam az alvó czárnőt?“

„Meg akarta akadályozni, de már késő volt...“

„Szegény Feodorám, mennyit szenvedhetél! s a czárnó?“

(Folyt. köv.)

Rossini életéből.

Lespés Leo után.

Ezer nyolcz harminczharmadik év egyik kellemes szép őszi estéjén egy mosolygó arcú öreg ur sétált alá s fel Páris boulevardjain, gyönyörködve a körülé hemzsegő néptömegben.

Ez az öreg ur Rossini volt.

Egyszerre egy szegényes öltözött egyén szólítá meg őt, kiből Rossini egy énekesre ismert, kit Nápolyban hallott énekelni, hol a St. Carlo színháznál második tenorista volt.

— Oh maestro! szólítá meg őt Fábíáni — ez volt az énekes neve — könyörüljön rajtam, elfogyott minden pénzem, s nem mehetek vissza hazámba.

— Ejnyete semmire kellő ember! hát hangod?

Fábíáni kebléből e szavakra egy fájó hoszsu sohaj küzdött föl s szomorú hangon felelt vissza:

— Elveszett maestro, örökre elveszett!

— Magad voltál tudom oka, — korhelykedtél. Ha az ember énekelni akar legyen mértékletes. No de lássuk rossz ember mennyi pénzre van szükséged? most az egyszer még kisegítlek pénzzavarodból, hogy visszatérhes hazádba.

— Alig merem kimondani signor az összeget!

— Hm!, csak ki vele, reméllem nem leend egy millió! — ötszáz frank!

— Ötszáz frank! — az ördögbe Fábíáni hisz te borzasztó pazarlást vittél végbe Párisban. Kel-

lemetlen dolog, de már mindegy, holnap látogass meg, majd meglátom mit tehetek érted.

Az énekes hálásan megszorítá az öreg kezét, s vidoron távozott, Rossini pedig mély gondolatokba merülve ment kiadója lakása felé.

— Ah! éppen jókor Rossini ur, kiáltott az érkező elé a kiadó, szándékom volt önt felkeresni, egy felette fontos kérésem van önhez.

— Hát halljuk.

— Tizenkét románcera lenne szükségem okvetlenül.

— Tizenkét romancet édesem! — felelt Rossini, hisz ez egy egész album!

Sajnálom önt barátom, de ez lehetlenség, — jelenleg nem dolgozom, nem akarok dolgozni.

— Hisz önnek nem is munka az a 12 romance, s mi több előre fizetek, még pedig halatlan magas díjt, — tizenkétezer frankot!

— Nem! — viszonzá a makacs maestro, — két annyiért sem írok.“

E perczen haladt el a bolt előtt Fábíáni, Rossini észre vette. . .

— Mit is mondott ön előbb Duchesse ur?

— Hogy minden romancet ezer frankkal fogok díjazni.

— Nem bánom legyen, — eszembe jutott valami, — áll tehát az alku.

A kiadó örömsugárzó arczal hajtá meg magát a költő előtt, ki nem sokára eltávozott.

A kiadó lakától Rossini néhány lépést haladva Lablancheval találkozott.

— Jó estvét maestro, üdvözlé a híres baritonista.

— Jó estvét Lablanche. Nem jönne el velem a théâtre Italienbe?

— Szívesen.

A két jó barát elindult, Rossini gondolatokba merülve haladt társa mellett.

Midőn az olasz opera igazgatója termébe beléptek, Rossini egy felnyitott albumot látott meg, melyben egyik romance-a volt barva.

— Miért nem adta ön ki e romancet maestro, kérdé Lablanche, — bizonyosan nagy tetszést nyert volna?

— Ezen album Malibráné a romancet neki irtam, felelt Rossini, és az album nem is gondoltam reá. De ön pompás gondolatot juttatott eszembe. Kiadómnak tizenkét románcera van szüksége, nem jó volna-e ha azokat adnám oda neki, melyeket barátaim albumaikba irtam?

— Nagyon jó volna, hanem bajos dolog lenne azon kéziratokat összeszedni, — viszonzá Lablanche.

— Hogyan? — kérdé a maestro.

— Mert ön kétség kívül Angol-, Német-, Olasz- és Franciaország minden nagyobb váro-

sában irt ily romanceot; önnek annyi felé vannak jó barátai, hogy azokat bizony nehéz lenne összeszedni.

Rossini mosolyogva válaszolt reá:

— Nincs szükségem az eredeti kéziratokra, jól emlékezem mind arra a mit irtam. Meggyőződhetik ön róla.

És ezzel Lablanche szemeláttára leírta mind a tizenkét románcot, melyek *Soirées musicales de Rossini* czim alatt ismereteselek.

Ugyan azon este még a boldog kiadó megkapta a tizenkét romanceot.

Másnap reggel Fábiáni a marseillesi gyorskocsin elbeszélte, hogy egy barátja adott neki tetemes összeget, mellyel hazájába visszatérhet.

Midőn az egyik utitárs kérdezé, ki volt jötevője, így felelt az öreg tenorista:

— Nem mondhatom meg uram.

— És miért nem?

— Mert Rossini mester megtiltotta! □

T Á R C Z A.

KIRHARANG.

□ E folyó hó 20-kán a városi tánczterem haszonbérője, álarczos bált rendezend, melynek fele tiszta jövedelme a külső monostor utcából a muzeum kertjére vivő út készítése költségeinek fedezésére van szentelve. A haszonbérőnek e tette minden esetre elismerést érdemel, s semmi kétségünk, hogy e táncz-vigalom nem csak népes de élénk is lesz.

□ A napokban egy urhölgy elveszté uti táskáját a város közelében, egy osonó ékszer és 150 forint pénzel. Megérkezte után legényét azonnal visszaküldé, hogy hát ha történetesen reá akadna a pénzes táskára valahol az uton. A legény nem sokára azon felelettel jött vissza, hogy ő az uton látta a mig a táskát egy ember felvette és a város felé folytatta útját. Ez esetet azonnal feljelenték rendőrségünknek, mely rögtön rendelkezett, hogy nyomozzák a megtalálót. A csendőröknek végre csakugyan sikerült is egy korcsmában a leírás után a táskát felfedezni, s a megtalálót elfogni, — hanem a pénznek legnagyobb részét már felvásárolta a gazember, sietett vele, nehogy penészt kapjon nála az a sok bankó.

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Olvasóink kétségen kívül ismerik azon hosszú tollharezot, melyet csaknem az összes magyar lapok vitytak Egressy Gábor szerződtetése mellett a pesti nemzeti színház Comitéje ellen, — deczára ennek azonban Egressy még most sincs szerződtetve, s nem is lesz, mert a Comité határozottan ellent mondott. A „Magyar színházi lap“ hetedik számában Egressy a hozzá intézett több rendbeli tudakozódásokra a következőleg nyilatkozék: Azt kívánjátok ti is, hogy foglaljam el helyemet a nemzeti színpadon? Miért mondjátok ezt mindig csak nekem? Rajtam áll-e az csupán? Nem tudjátok-e, hogy nemzetünk ezen házában egy Comité parancsol? Ezt azonban nem azért mondom, mintha ez ügyben Pontiusból Pilátushoz akarnálak benneteket utasítani, mert ily magunk érdekébeni Ciceroskodás az én ízlésemmel még eddig nagyon is ellenkezett; aztán ez különben is haszontalan fáradság lenne. Hányan vagytok ti kérdéses kívánságtokkal e házában? Egy pár ezeren talán? Biztosítalak, hogy e pár ezer szónak sulya olyan könnyű lesz, mint a semmi, azon

négyszer sulyával szemben, kik itt a mérlegen ülnek. De mi is jogosítna fel benneteket, hogy e színház ügyeibe avatkozzatok? azaz egy pár forint talán, a mit régebben és ujabban e házra adtatok s ebben talán éppen a drámára, mint a nyelv és nemzetiség ügyviselőjére? Hja barátim, nagyon hátra vagytok ti, ha azt hiszitek, hogy a honfáldozat még jogosít is olyas valamire, hogy e nemzeti intézetbeni gazdálkodásról számot kérhessetek!

Egyébiránt, ha éppen tudni akarjátok, a tény általa következő: A napokban Comité gyűlés volt, melyben a jövő évi költségvetésről tanácskoztak. Ez alkalommal a nemzeti színház igazgatói, gr. Rádai Gedeon, Vezzerle János urak kijelentették, hogy velem újra szerződni kívánnak. A Comité erre azt felelte, hogy ebbe semmi esetre sem egyezik. S ez határozattá lön.“

Színházi krónika.

Csötörtök, febr. 17. 1860. „Troubadour“ (Il trovatore), opera 4 fv., írta Cammarano Salvatore, zenéjét szerzette Verdy, olaszból fordította Nádaskai Lajos.

Péntek, febr. 18. 1860. „Örökség vagy eskü éjjélkor.“ Eredeti dráma 5 felv. írta Obernyik Károly. Legelőször Polákovicsné asszonyt kell kiemelnünk, ki mint Matild azon jelenetben, midőn férje válásra kényszeríti, valójában művészileg játszott. Szavallatában annyi fájdalom, olyan mély megható érzés vegyült, látszott, hogy Polákovicsné asszony szerepét nem csak gonddal játszotta el, hanem egyszersmint át is érezte azt. Schmidt Christiánt Simonyi ját-szá, legjobban sikerült azon jelenete, midőn leányát a bálból hazavárja. Az apai tünődést, később pedig, gyám leánya feletti lázas haragját méltán tapsolá meg közönségünk. Komáromi Nyárai, Paulai Pókfalvit adák. A ház üres volt, s talán ennek lehetett tulajdonítani, hogy koronként bágyadtan haladt az előadás. Ez az igaz, hogy félig meddig mentség csak, — de az is igaz, hogy a színész kedvét semmi sem tudja úgy lehangolni, mint az üres színház. A farsang úgy látszik meg fogja viselni az igazgató pénztárát, no de se baj, kipótolja közönségünk az elmulasztást majd a nagybőjtön.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel.

Kolozsvártt, ma, vasárnap, februar 19-kén, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti

dalszintársaság által adatik:

LUDAS MATYI.

Tüneményes, énekes vigjáték 3 felv. Irta Balog István, zenéjét Szerdahelyi József.

S z e m é l y z e t:

Tündér király	Paulay.	Ilus, árva leány	Sch. Minka.
Gorombates, hatalmas tündér	Simonyi.	Kaloda Mihály, öreg bíró	Vadász.
Selidates, szelid tündér	Bodorfiné.	Iram Jancsi, kis bíró	Gerecs.
Csók, szerelemtündér	Pataki Rózsa.	Szakács	Alajos.
Pletyka, rágalom szelleme	Turcsányi Lajos.	Hajdu	Felix.
Részvétlenség szelleme	Szabó Mócsi.	Inas	Beczka.
Döbrögi, Döbrög város örökös ura	Gyulai.	Istók } favágók	Tótfalusi.
Kobak, ispánja	Albisi.	Péter }	Palatka.
Sára, özvegy	Alajosné.	Mogyoró Ferke	Tar.
Ludas Matyi, fia	Komáromi.		

Gorombaság, és szelidség szellemei. Vásári nép. Hajduk, cselédek, favágók.

Helyek ára: Zártszék **70** kr. Földszint **42** kr. Altiszti jegy **21** kr.
Karzat **18** kr. osztr. ért.

Kezdeté **6** órakor, vége **8** után.